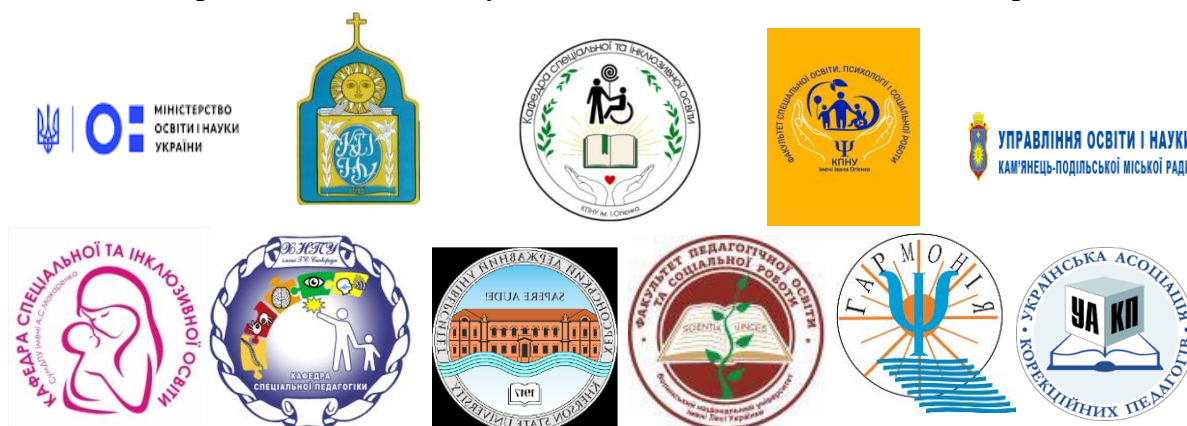

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди
Кафедра спеціальної педагогіки
Херсонський державний університет
Кафедра спеціальної освіти
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти
ГО Центр психологічної допомоги «Гармонія»
Українська асоціація корекційних педагогів
Управління освіти і науки Кам'янець-Подільської міської ради

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В УМОВАХ СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

МАТЕРІАЛИ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
з міжнародною участю

Кам'янець-Подільський – 2024

УДК 159.9+376+373]-056.313(063)
ББК 88.3+74.3+74.202.42я431
П86

Рекомендовано до друку ухвалою вченої ради Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, протокол № 10 від 28 листопада 2024 р.

Рецензенти

Онуфрієва Ліана Анатоліївна - доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри загально та практичної психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Кабельникова Наталія Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної освіти Херсонського державного університету

Редакційна колегія

Буйняк М.Г., кандидат психологічних наук, доцент, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, заступник декана з навчальної роботи і забезпечення якості вищої освіти; **Валько Т.І.**, доктор філософії, асистент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти; **Дмітрієва О.І.**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (відповідальний секретар); **Докучина Т.О.**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, заступник декана з наукової роботи та інформатизації навчального процесу факультету спеціальної освіти, психології і соціальної роботи (відповідальний редактор); **Марціновська І.П.**, кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти; **Миронова С.П.**, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; **Михальська С.А.**, доктор психологічних наук, професор, зав. кафедри спеціальної та інклюзивної освіти; **Чопік О.В.**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

П86 Психолого-педагогічний супровід дітей з інтелектуальними порушеннями в умовах спеціальної та інклюзивної освіти: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 8 листопада 2024 р. / за ред. Т.О. Докучиної, відп. секретар О.І. Дмітрієва. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. 232 с.

У збірнику представлено тези доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Психолого-педагогічний супровід дітей з інтелектуальними порушеннями в умовах спеціальної та інклюзивної освіти», висвітлюються актуальні проблеми розвитку та освіти дітей з особливими освітніми потребами; професійної діяльності фахівців спеціальної освіти.

Матеріали конференції друкуються в авторській редакції. За науковий зміст, унікальність, виклад і якість поданих матеріалів відповідальність несуть автори.

ЗМІСТ

Бабурнич Т.М., Гаяш О.В.	Особливості професійної діяльності фахівця (вчителя-дефектолога) інклюзивно-ресурсного центру	9
Бабчук Н. І.	Формування соціальної компетентності в учнів старших класів з порушеннями інтелектуального розвитку	12
Башинська Ю.	Формування професійно значущих якостей у майбутніх фахівців спеціальної освіти	14
Богданова О.І.	Емоційне вигорання у батьків дітей з особливими освітніми потребами	17
Буйняк М.Г., Яковченко А.О.	Теоретичний аналіз проблеми індивідуального навчання дітей зі складними порушеннями розвитку (інтелектуальними порушеннями та розладами спектру аутизму)	19
Буйняк М.Г., Пендюк Л.М.	Роль батьків у соціалізації дітей з розладами спектру аутизму	23
Валько Т.І.	Вплив батьків на розвиток дитини раннього віку	26
Василак О.С.	Структура професійної компетентності майбутнього вчителя історичних дисциплін	28
Вегера А.А.	Партнерська взаємодія як основа ефективного провадження інклюзивного навчання	31
Великжаніна Д.В.	Вектори підвищення професійної компетентності соціальних педагогів закладів з інклюзивним освітнім середовищем	34
Вержиховська О.М.	Соціалізація дітей з порушеннями інтелекту як психолого-педагогічна проблема	38
Галацан Г.Ю.	Вплив корекційно-розвивальної програми на стан дивергентного мислення підлітків з порушеним розумовим розвитком	41
Галецька Ю.В.	Лепбук як засіб формування звуковимови дошкільників	44
Гаяш О.В.	Основні компетенції спеціального педагога: аналіз поглядів польських науковців	47
Герасимович А.Б.	Психолого-педагогічні умови підготовки школярів з інтелектуальними порушеннями до соціально-психологічної адаптації	50
Голдобрей Л.Л.	Особливості методики «розвиваючого руху» Вероніки Шерборн	53
Гончарук А.В.	Застосування характерологічного аналізу К. Горні у дослідженні проблем емоційного вигорання у батьків	58
Гончарук Н.М.	Психологічні умови формування комунікації школярів із порушеннями інтелекту в інклюзивному просторі	61
Горбанчук Н.В.	Організація раннього втручання у системі роботи інклюзивно-ресурсного центру	64
Горішна Н.М., Слозанська Г.І.	Соціально-реабілітаційні послуги для дітей з інвалідністю та їхніх сімей у територіальних громадах: результати моніторингових досліджень	67
Горшкова Г.В.	Особистісно-мотиваційний компонент інклюзивної компетентності фахівців спеціальної освіти	70

Гришук М.А.	Проблема комунікативної готовності особистості з порушеннями інтелекту на етапі переходу від дошкільного віку до навчання у школі	73
Губіш Д.	Особливості формування професійної свідомості корекційних педагогів	76
Гуляк Г. М.	Використання інформаційно-комунікаційних технологій у роботі з дітьми з інтелектуальними порушеннями на уроках української мови і літератури в спеціальній школі	77
Денисюк Я. Р.	Особливості навчання дітей з інтелектуальними порушеннями в умовах військового стану	80
Дергач М.А.	Подолання внутрішньо-особистісних бар'єрів дітьми з особливими освітніми потребами шляхом мистецької діяльності	83
Дідик Н.М., Бондар В.С.	Визначення поняття «здоров'язбережувальні технології» у роботі з особами з ООП	85
Дмітрієва О.І., Дмітрієв А.С.	Культура мовлення корекційного педагога як необхідна складова його професійної діяльності	88
Дмітрієва О.І., Кудрон О.Я.	Вплив соціуму на формування особистості дитини з інтелектуальними порушеннями	90
Довга В.І.	Психологічна характеристика сім'ї, що виховує дитину з інтелектуальними порушеннями	93
Докучина Т.О.	Роль неформальної освіти у формуванні професійної мобільності майбутніх фахівців спеціальної освіти	96
Древінська Я.І.	Особливості корекційно-розвиткової роботи психолога з учнями із затримкою психічного розвитку	98
Дробаха О.	Особливості розвитку писемного мовлення у старшокласників з інтелектуальними порушеннями	101
Жадленко І.О., Багмут А.І.	Особливості використання засобів інноваційних технологій в умовах війни з дітьми молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку	103
Жадленко І.О., Чернишова Ю.Є.	Особливості та актуальність використання комп'ютерних технологій для корекції порушень пам'яті у дітей із затримкою психічного розвитку в умовах війни	106
Золотарьова Т.В.	Роль наукових дидактичних казок у становленні інтересів, потреб, цілей, мотивів і мотивації молодших школярів з інтелектуальними порушеннями	109
Ільчук О.В.	Психолого-педагогічний супровід батьків дітей з порушеннями інтелектуального розвитку в закладах освіти	112
Кирилюк І.О.	Формування комунікативних навичок у дітей з розладами спектру аутизму	115
Кіріллова А.О.	Диференційований підхід до навчання школярів з порушеннями інтелектуального розвитку	118
Кобель І. Г.	Озираючись назад з думкою про майбутнє: успіхи і невдачі Британії в розбудові інклюзивної форми навчання	120
Комарніцька Л.М.	Працетерапія як напрям соціальної реабілітації дітей з обмеженими можливостями життєдіяльності	125

Косачева О.В.	Психологічна та соціальна допомога дітям з ООП та їхнім родинам в умовах воєнного стану	129
Коцемир В. В.	Критерії формування узагальнюючої лексики у молодших школярів з інтелектуальними порушеннями	131
Кравчук К. О.	Партнерська взаємодія з батьками у процесі адаптації дітей з РСА до навчання в інклюзивному закладі	134
Кримська О.І.	Ефективні форми взаємодії вчителя-логопеда з батьками дітей, що мають мовленнєві порушення	136
Кудас А.А.	Теоретичні засади проблеми статевого виховання підлітків з інтелектуальними порушеннями	138
Кучерак І. В.	Міофункціональна терапія в системі логокорекційної роботи онлайн	141
Кшишовська І. В.	Формування комунікативних компетентностей у дітей з ООП в умовах воєнного стану	143
Левицький В.Е.	Використання освітнього проєкту з розвитку уявлень про сім'ю у дітей старшого дошкільного віку з інтелектуальними порушеннями	146
Левченко К.О.	Ресурсні можливості використання методів підтримки психоемоційного стану дітей з інтелектуальними порушеннями	149
Леонтєва Т. В.	Виховання творчої особистості в системі інклюзивної освіти наукового ліцею Хортицької національної академії	152
Лукачович Г.О.	Екологічна компетентність вчителя-логопеда як умова формування природничо-екологічної лексики у старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення	153
Ляшко В.В.	Освітні втрати школярів з ООП під час воєнного стану	156
Макарук К. В.	Особливості розвитку творчих здібностей у дітей молодшого шкільного віку з ЗПР	159
Малишева А.А.	Формування взаємодії дітей молодшого шкільного віку з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах дистанційного навчання	162
Мартинюк А.О.	Пропедевтика мовленнєвих порушень, як один із аспектів роботи з батьками, що виховують дітей з порушеннями мовлення	164
Марціновська І.П., Карлова Д. В.	Розвиток сенсорного сприйняття засобами сенсорної інтеграції у дітей дошкільного віку з розладами спектру аутизму	167
Марціновська І.П., Тімошенко А.О.	Роль корекційного педагога у підтримці батьків дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальної та інклюзивної освіти	169
Мар'яніна Н.О.	Партнерська взаємодія з батьками дітей з особливими освітніми потребами в закладах інклюзивної освіти	173
Матвійчук Т.В.	Особливості національно-патріотичного виховання молодших школярів з інтелектуальними порушеннями у спеціальному закладі в умовах сьогодення	175
Мелевська Т.М.	Стан проблеми дослідження лексичного компоненту мовлення у дошкільників з загальним недорозвитком мовлення	177

Мельник Ж.В.	Психологічна допомога батькам дітей з особливими освітніми потребами в умовах військових дій	180
Мельник Л.П.	Особливості психосоціальної допомоги сім'ям з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах війни	182
Мецишина Н.І.	Використання візуальної підтримки у вигляді «розкладу» та «алгоритму дій» для зменшення проявів небажаної поведінки та розвитку самостійності у дітей з особливими освітніми потребами	185
Мішеніна А.В.	Роль дошкільного виховання у формуванні соціально-громадянської компетентності у дітей з інтелектуальними порушеннями дошкільного віку	187
Мигаль С.Б.	Соціалізація дітей з нормотиповим розвитком та дітей з інтелектуальними порушеннями	190
Миронова С.П.	Сучасні тенденції інклюзивного навчання учнів з інтелектуальними порушеннями	193
Михайлова М.М.	Теоретичні засади проблеми психологічної готовності майбутніх корекційних педагогів до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	195
Михайлюк Л.В.	Дидактичні ігри як засіб розвитку мовлення та літературних компетенцій у дітей з інтелектуальними порушеннями на уроках української мови та літератури	198
Михальська С.А.	Особливості проведення комплексної оцінки розвитку дитини	201
Михальська Ю.А.	Нейрофізіологічні аспекти функціонування основних психічних процесів	203
Михальський А.В.	Етіологія та клінічні прояви психічного дизонтогенезу	206
Молофій С.І.	Ефективна комунікація як складова професійної компетентності фахівців з освіти дітей з ООП	209
Мостовий Л.П.	Особливості діяльності сурдопедагогів у розвинених країнах Європи	210
Мрачковська Т.Л.	Особливості мотивації до навчання учнів з розладами спектру аутизму	214
Назаренко І.О.	Культура усного мовлення педагогічного працівника як важливий чинник у роботі з дітьми в інклюзивних класах	215
Ніколенко Л.М.	Технологічно орієнтований підхід в освітній інклюзії	218
Огороднійчук З.В., Довгопол Р.Б.	Роль гри в корекційній роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку	221
Оляновська М.О.	Методи формування громадянської компетентності учнів з інтелектуальними порушеннями в позаурочний час	223
Опалюк О.М.	Сучасний дитячий дизайн як перспективний напрям художньо-естетичного розвитку дітей з мовленнєвими порушеннями	226
Опалюк Т.Л., Брилінський Д.О.	Аналіз розвитку інклюзивного туризму закордоном	231
Охота І.В., Чепурняк Н.В.	Інклюзивне навчання – рівний доступ до якісної освіти	234

Павлишина Н.Б., Цісарук С.М.	Вплив нейроігор на розвиток мовлення у дітей дошкільного віку	237
Павлик Л.І., Лиса О.І.	Формування сенсорних еталонів у дошкільників з інтелектуальними порушеннями	239
Паньковець Т.С.	Особливості формування комунікативної компетентності у підлітків з інтелектуальними порушеннями	242
Підгорна В.В.	Значення ролі батьків у розвитку дитини з розладом аутичного спектру раннього віку	246
Платонова О.Г.	Використання арттерапевтичних технік у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами	249
Помирляну О.Т.	Теоретичний аналіз проблеми формування життєвих навичок у дітей з інтелектуальними порушеннями	252
Присяжнюк Т.В.	Естетичне виховання молодших школярів з порушеннями інтелектуального розвитку засобами образотворчого мистецтва	254
Прінц О.М.	Особливості інклюзивного навчання молодших школярів з розладами спектру аутизму	257
Прядко Л.О.	Освітні втрати дітей з інтелектуальними труднощами у воєнний час	260
Романишин. Н.С.	Детермінанти комунікативної компетентності молодших дошкільників із загальним недорозвитком мовлення	262
Саранча І.Г.	Ефективні стратегії партнерської взаємодії з батьками дітей з ООП: досвід закладів спеціальної та інклюзивної освіти	265
Семенець А.І.	Психологічні та соціальні методи підтримки здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, які переживають ПТСР	268
Семенюк О.М.	Особливості формування навичок самообслуговування у дітей дошкільного віку з розладами спектру аутизму	271
Сербалюк Ю.В., Співак В.І.	Соціальні послуги та пільги сім'ям, що виховують дитину з особливими освітніми потребами на сучасному етапі	273
Сердечна В.М.	Роль батьків у розвитку дитини з розладом аутистичного спектра: підтримка, адаптація та успіх	277
Сизова Н.В.	Роль інноваційних логопедичних технологій у роботі з дітьми з інтелектуальними порушеннями під час корекції читання	280
Смик Л.В.	Особливості ставлення батьків учнів з нормотиповим розвитком до інклюзивного навчання	283
Совик А.Ю.	Вплив шкільної інклюзії на розвиток соціальних навичок у школярів з РСА: підходи, виклики та перспективи	286
Смоляк В.М., Турубарова А.В.	Психолого-педагогічні умови ефективного педагогічного спілкування корекційного педагога з учнями з особливими освітніми потребами	288
Старик С.В.	Роль інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні дітей з ООП в умовах інклюзивного середовища	291

Ткач О.М.	Особливості засвоєння лексико-семантичної системи мовлення дітьми старшого дошкільного віку з легким порушенням інтелекту	293
Ткач О. М., Маркова А.В., Маркова А.В.	Використання лялькотерапії в роботі з дітьми з порушеннями когнітивного розвитку	296
Ткач О.М., Щесняк А.В.	Психологічна підтримка сімей, що виховують немовленнєвих дітей	298
Толокно А.	Профілактика порушень голосу як один із аспектів професійної компетентності корекційних педагогів	301
Федоренко С.В.	Формування корпоративної культури у майбутніх вчителів-дефектологів для роботи в інклюзивних закладах освіти	303
Фіц Ю.С.	Формування вміння спілкуватися простими непоширеними реченнями у дітей з II рівнем загального недорозвинення мовлення, обумовленим легким ступенем порушення інтелекту	305
Цема В.С.	Гармонізація засобів національно-патріотичного та естетичного виховання у роботі із дітьми з особливими освітніми потребами	308
Чеботарьова О.В.	Психолого-педагогічна підтримка дітей з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах воєнного стану в країні	311
Чопік О.В., Гулько В.А.	Особливості роботи вчителів інклюзивних закладів з дітьми зі складними порушеннями розвитку	314
Чопік О.В., Коржанюк О.О.	Дидактичні ігри як засіб збагачення словника у молодших школярів з інтелектуальними порушеннями	317
Шевченко В.М.	Компетентнісний підхід у підготовці фахівців-сурдопедагогів в закладах вищої освіти	320
Штойко А.В.	Розвиток емпатії у молодших школярів з інтелектуальними порушеннями	322
Шумілова Н.М.	Організація корекційно-розвиткових занять з дітьми з ООП у дистанційному форматі засобами платформи NEARPOD	324
Яковлева С.Д.	Особливості пізнавальної діяльності дітей із затримкою психічного розвитку	326
Ярема І. Є.	Використання методу прикладного аналізу поведінки у корекції розладів аутистичного спектру в дітей середнього дошкільного віку	329

3. Тарасенко Н.П. Адаптація інноваційних технологій у навчанні дітей з особливими освітніми потребами в умовах війни. *Освіта України в умовах війни: виклики і перспективи*. 2022. С. 47-55.

4. Шахіна І.Ю., Садова Д.В. Інноваційні педагогічні технології в дошкільній освіті: переваги та особливості використання. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*. 2020. № (1). С. 33-45.

Жадленко І.О., кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри спеціальної освіти
Чернишова Ю.С., здобувачка другого (магістерського)
рівня вищої освіти
*КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради,
м. Запоріжжя, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ТА АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ КОРЕКЦІЇ ПАМ'ЯТІ У ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Використання комп'ютерних технологій для корекції пам'яті у дітей із затримкою психічного розвитку (ЗПР) має ряд значних переваг, особливо в умовах війни, коли традиційні методи навчання та корекції можуть бути обмеженими або недоступними. Ці технології дозволяють надавати ефективну підтримку дітям, сприяючи розвитку їхніх когнітивних здібностей у зручній та гнучкій спосіб.

Комп'ютерні технології надають можливість відстежувати прогрес дитини в реальному часі. Програми можуть зберігати дані про результати виконаних завдань, що дозволяє вчителям і батькам спостерігати за розвитком дитини, коригувати програму навчання в залежності від досягнень або труднощів, з якими вона стикається. Такий підхід забезпечує постійний моніторинг і своєчасну корекцію процесу розвитку пам'яті. Окрім того, у складних умовах війни, коли навчання в школах може бути перерване або обмежене, комп'ютерні технології дозволяють продовжувати освітній процес дистанційно. Це особливо актуально для дітей із затримкою психічного розвитку, які потребують постійної роботи над своїми когнітивними навичками. Завдяки комп'ютерним програмам, діти можуть отримувати необхідну підтримку незалежно від місця перебування, що мінімізує негативний вплив воєнних обставин на їхній розвиток.

У сучасному українському освітньому просторі активно

використовуються різноманітні комп'ютерні технології для корекції пам'яті у дітей із затримкою психічного розвитку. Програми та інтерактивні ігри спрямовані на розвиток когнітивних функцій, зокрема пам'яті, уваги, мислення, і пристосовані до індивідуальних потреб дитини.

Однією з популярних платформ є «Розумники» – інтерактивна освітня система, яка пропонує різноманітні вправи для тренування пам'яті та уваги у дітей. Ця платформа доступна для використання як на комп'ютерах, так і на мобільних пристроях. Ігри та вправи на ній побудовані у вигляді захопливих завдань, які спонукають дітей запам'ятовувати послідовності, виконувати логічні операції, а також розвивати навички сприйняття та відтворення інформації. «Розумники» дозволяють працювати з дітьми на різних рівнях складності, що важливо для дітей із затримкою психічного розвитку, які часто потребують більш поступового підходу до навчання [2].

Ще одним ефективним інструментом є додаток «Мнемоніка», що використовує спеціальні методики тренування пам'яті через мнемотехніки. Ця програма допомагає дітям із затримкою психічного розвитку розвивати асоціативне мислення та покращувати здатність до довготривалого запам'ятовування інформації. Завдяки інтерактивним вправам діти вчаться пов'язувати нові поняття з уже знайомими, що спрощує процес засвоєння матеріалу [3].

«Memory OS» – це ще один корисний український додаток для розвитку пам'яті, доступний для використання на гаджетах. Він пропонує різноманітні вправи з тренування короткотривалої та довготривалої пам'яті, побудовані за принципами поступового ускладнення завдань. Ця програма допомагає дітям із затримкою психічного розвитку розвивати здатність до концентрації та запам'ятовування інформації через практичні та цікаві завдання [4].

Також важливо згадати «Вивчаємо разом» – український мобільний додаток, який допомагає дітям тренувати пам'ять через звукові та візуальні підказки. Використовуючи інтерактивні ігри, цей додаток дозволяє дітям запам'ятовувати слова, числа, форми та кольори, що робить його корисним інструментом у розвитку пам'яті для дітей із ЗПР [1].

Таким чином, сучасні українські програми та ігри, такі як «Розумники», «Мнемоніка», «Memory OS» та «Вивчаємо разом», спрямовані на розвиток пам'яті у дітей із затримкою психічного розвитку, забезпечуючи інтерактивний та індивідуальний підхід. Вони дозволяють створити комфортні умови для навчання, враховуючи потреби дітей та їхні особливості сприйняття інформації. Використання цих програм є важливим елементом корекційної роботи, що дозволяє підтримувати та розвивати когнітивні функції дитини навіть у дистанційному форматі.

Впровадження комп'ютерних технологій для дітей із затримкою психічного розвитку має важливі психологічні та технічні аспекти, які варто враховувати для досягнення максимальної ефективності в навчанні й корекції

когнітивних навичок. Це дозволяє створити навчальне середовище, яке відповідає специфічним потребам дітей із ЗПР, допомагаючи їм успішно засвоювати інформацію та розвивати пам'ять, увагу й інші когнітивні функції.

По-перше, одним із головних психологічних аспектів є мотивація дитини. Для дітей із ЗПР часто характерні труднощі із самостійною концентрацією та підтримкою інтересу до навчального процесу. Комп'ютерні технології можуть стати потужним інструментом для стимулювання навчальної мотивації, адже інтерактивні програми часто використовують ігрові елементи та візуалізації, які роблять навчання цікавим і захоплюючим.

По-друге, комп'ютерні програми забезпечують індивідуальний підхід, що є важливим для дітей із ЗПР. Оскільки кожна дитина має свої унікальні труднощі в навчанні, такі технології дозволяють налаштувати темп і складність завдань відповідно до потреб учня. Це знижує ризик перевантаження дитини та допомагає уникнути стресових ситуацій, які можуть виникати при навчанні за загальними програмами. Завдяки цьому дитина поступово закріплює знання та набуває впевненості у своїх можливостях.

У сучасних умовах війни, коли діти молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку можуть зазнавати серйозних стресових факторів, використання комп'ютерних технологій для навчання та корекції когнітивних функцій стає надзвичайно актуальним. Ці технології дозволяють продовжувати освітній процес навіть у складних умовах, коли доступ до традиційних методів навчання обмежений.

Комп'ютерні технології в освітньому процесі з дітьми із ЗПР мають чимало переваг, особливо в умовах війни, коли можливість продовжувати навчання стає критично важливою. Однак, необхідно враховувати технічні обмеження та можливий вплив стресу на дітей. Забезпечення доступу до якісних інтерактивних програм та контроль за психоемоційним станом дитини є ключовими чинниками ефективності таких методів корекції пам'яті та розвитку когнітивних здібностей.

Комп'ютерні технології, завдяки своїй інтерактивності, можливості адаптації до індивідуальних потреб кожної дитини та зручному формату подачі матеріалу, дозволяють мінімізувати вплив стресових чинників. Вони створюють безпечне середовище для тренування пам'яті, яке забезпечує поступове і систематичне засвоєння нової інформації навіть у складних психологічних умовах. Крім того, технології пропонують можливість дистанційної корекції, що особливо актуально в умовах переміщення або обмеженого доступу до спеціалістів через бойові дії.

Оцінка ефективності використання комп'ютерних технологій для корекції пам'яті у дітей із затримкою психічного розвитку в умовах війни підтверджує, що вони можуть значно покращити результати когнітивного розвитку. Такі інноваційні підходи забезпечують безперервність навчання, адаптацію завдань до індивідуальних можливостей дитини, а також знижують рівень тривожності,

який зазвичай перешкоджає ефективному навчальному процесу.

Отже, використання комп'ютерних технологій для корекції порушень пам'яті у дітей із ЗПР є не лише актуальним, але й необхідним підходом для забезпечення їхнього психічного та когнітивного благополуччя в умовах війни.

Список використаних джерел

1. Коваленко І.М. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у корекційній роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку. *Освіта і розвиток особистості*. 2020. № 3 (11). С. 78-85.

2. Марченко І.О., Ржевський Г.М. Технології покращення пам'яті у дітей молодшого шкільного віку. *Сучасні тренінгові технології для розвитку особистості: еко-тренінги: збірник наукових праць за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (Умань, 14 травня 2020 р.)*. Умань, 2020. С. 66-69.

3. Чепурний Г. Мнемотехніка, технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасної освіти. Тернопіль, Мандрівець, 2021.

4. Шахіна І.Ю., Садова Д.В. Інноваційні педагогічні технології в дошкільній освіті: переваги та особливості використання. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*. 2020. № (1). С. 33-45.

Золотарьова Т.В., кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри педагогіки,
спеціальної освіти та менеджменту
*Комунального закладу Сумський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти,
м. Суми, Україна*

РОЛЬ НАУКОВИХ ДИДАКТИЧНИХ КАЗОК У СТАНОВЛЕННІ ІНТЕРЕСІВ, ПОТРЕБ, ЦІЛЕЙ, МОТИВІВ І МОТИВАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

У молодших школярів з інтелектуальними порушеннями спостерігається ряд недоліків у становленні інтересів, потреб, цілей, мотивів, мотивацій, що негативно відбивається на їх навчальній діяльності. На жаль, у ході освітнього процесу не завжди є можливість створення належних умов для здійснення індивідуальної абілітаційної, розвивальної, корекційної, реабілітаційної, компенсаційної та гіперкомпенсаційної роботи зі згаданими елементами спрямованості особистості. Проте педагоги чудово знають про надзвичайно важливу роль інтересів, потреб, цілей, мотивів, мотивацій не лише в навчанні, а й у житті людини, особливо дитини з інтелектуальними порушеннями.

Ситуацію можуть покращити збірки наукових дидактичних казок (далі –

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ З
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В УМОВАХ
СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ**

МАТЕРІАЛИ

IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

з міжнародною участю

8 листопада 2024 року

Видано 02.12.2024 р.

Ум. друк. арк. 20,26

Адреса оргкомітету та редакційної колегії:

м. Кам'янець-Подільський, Україна

E-mail: konf.kaf.sio@gmail.com